Tampere
Kolunkylä Värmälä
Maa-aineksen ottoalueen arkeologinen inventointi 2022

Tomi Kuljukka

MIKROLIITTI Oy
PIENI TEHOKAS TERÄVÄ
ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET
TAIDOLLA VUODESTA 1988

Tilaaja: Ympäristönsuunnittelu Oy

Sisältö

Perustiedot **2**
Inventointi **3**
Lähteet **3**
Kartat **4**
Yleiskuvia **5**

Kansikuva: Korppikallion korkein maastonkohta, kuvattu koilliseen.

Perustiedot

Alue: Tampereen Kolunkylässä sijaitsevan Korppikallion kiinteistön (837-722-1-491) alue. Kohde sijaitsee Tampereen Tuomiokirkolta n. 11.5 km koilliseen.

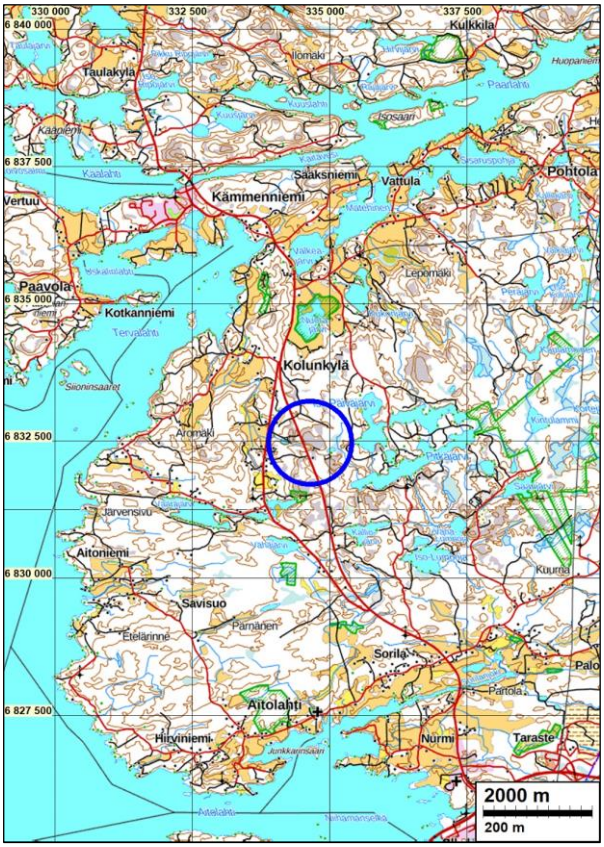
Tarkoitus: Selvittää alueen muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset jäännökset.

Maastotyö: 29.9.2022.

Tilaaja: Ympäristösuunnittelu Oy.

Tekijät: Tomi Kuljukka.

Tulos: Alueella ei löytynyt muinaisjäännöksiin viittaavia rakenteita tai löytöjä.

Tutkimusalue sinisen ympyrän sisällä.

Muita tietoja: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN ja N2000 järjestelmissä. Kartat ja ilmakuvat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 9/2022, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 9/2022. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia, ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla. Kuvaaja: Tomi Kuljukka

Inventointi

Tampereella, Kolunkylän eteläpuolella sijaitsevalle Korppikalliolle, kiinteistölle 837-722-1-491 (laajuus 12 ha) on käynnissä maanomistajan Landaly Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus kalliokiviaineksen ottamiseksi alueelta. Hankkeen yva-konsultti Ympäristösuunnittelu Oy tilasi alueiden arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Maastotyön teki Tomi Kuljukka, 29.9.2022, tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Alue sijaitsee Tampereen Tuomiokirkolta n. 11.5 km koilliseen Kaitavedentien varrella sen itäpuolella. Korppikallion alue on suurimmilta osin kalliota ja maaperä on kivikkoista moreenia ja kasvillisuus mäntymetsää, jossa paikoitellen nuorta koivikkoa. Tutkimusalueen itäreunalla on kosteikko. Tiettävästi alueella ei ole aiemmin tehty nykyaikaista arkeologista inventointia. Alue sijaitsee korkeusväillä 125–150 mpy m. Alle 130 m tasolle alue ulottuu vain aivan pieneltä osin alueen lounaiskulmassa. Muinaisen Itämeren Ancylusjärvivaihe on ulottunut alueella 125 m tasolle n. 8200 eKr. ja vedenlasku on tuolloin ollut nopeaa, joten alueelta ei ole löydettävissä rantasidonnaisia muinaisjäännöksiä. Vanhojen karttojen perusteella alue kuuluu entisen Teiskon pitäjän Värmälän kylään. Vanhojen karttojen perusteella alueella ei ole ollut asutusta historiallisella ajalla, eikä ole edelleenkään. Lähin tunnettu kohde, historiallinen tiepohja (mj tunnus: 1000044 502), sijaitsee tutkimusalueen luoteispuolella. Kyseinen vanha, kuninkaankartastoon merkitty tie ei sijoitu tutkimusalueelle. Inventointialueella ei ole tunnettuja arkeologisia kohteita.

Maastotöiden valmisteluissa tarkastettiin Museoverkon karttapalvelun rinnevarjostetta, joka perustui maanmittauslaitoksen 5p/m tarkkaan lidaraineistoon (joka ei ole enää käytössä Museoverkossa), josta etsittiin arkeologisiin jäännöksiin viittaavia ilmiöitä ja maastonmuotoja. Siinä havaittiin yksi mahdollisesti mielenkiintoinen kuoppamainen poikkeama. Kuoppa, joka sijaitsi tutkimusalueen lounaiskulmassa, tarkistettiin maastossa, mutta se osoittautui luonnonmuodostelmaksi. Vanhoista kartoista, kuten vuoden 1776 Kuninkaankartasta sekä 1850 vuoden pitäjänkartasta tarkastettiin, onko niihin merkitty alueille sijoittuvia mahdollisia muinaisjäännöksiä, kuten rajamerkkejä tai vanhaa asutusta. Sellaisia ei sijoittunut tutkimusalueelle.

Tutkimusalue tarkastettiin silmämääräisesti liki kattavasti. Historiallinen tielinja käytiin tarkistamassa, siltä varalta, että se jatkuisi tutkimusalueelle. Tielinja ei jatku tutkimusalueelle.

Lopputulos on, että inventoidulla alueella ei löytynyt muinaisjäännöksiin viittaavia rakenteita eikä muitakaan arkeologisia jäännöksiä.

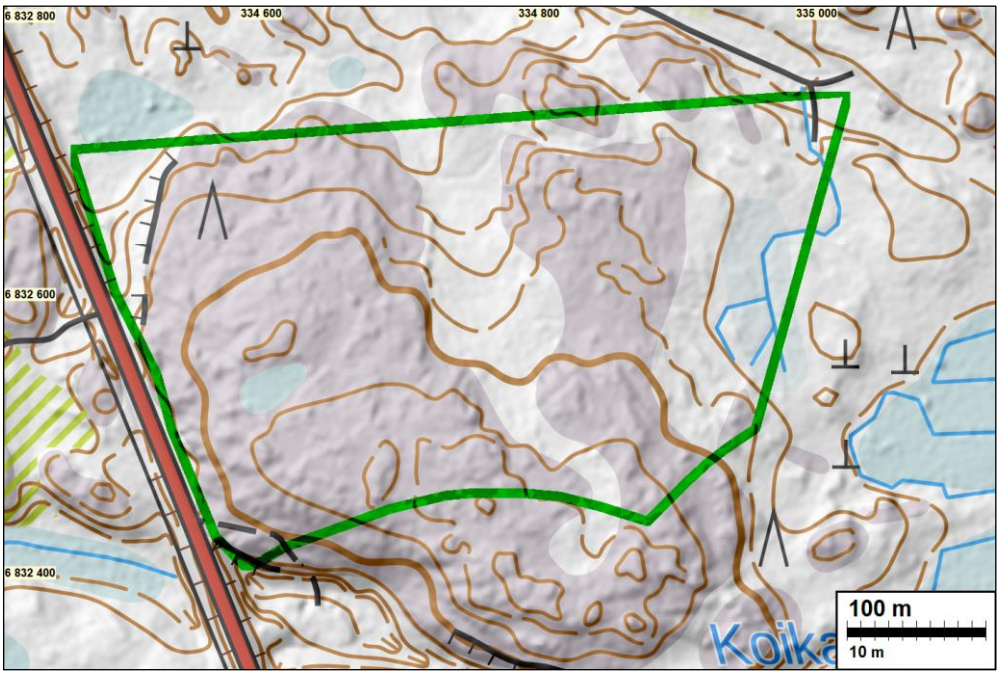
7.10.2022

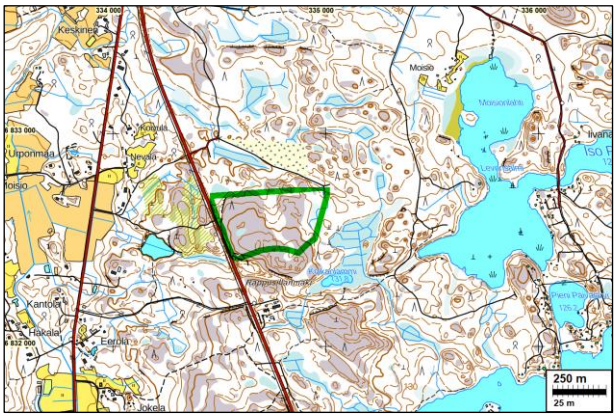
Tomi Kuljukka, Mikroliitti Oy.

Lähteet

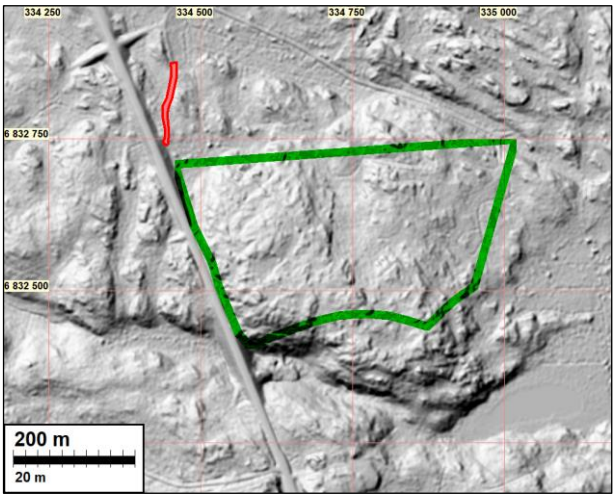
Alanen, T. & Kepsu, S. 1989. Kuninkaankartasto Suomesta 1776–1805. SKS.
Peruskartta, 2124 10, 1955. Maanmittauslaitos.
Teiskon Pitäjänkartta 1850. Maanmittauslaitos.

Kartat

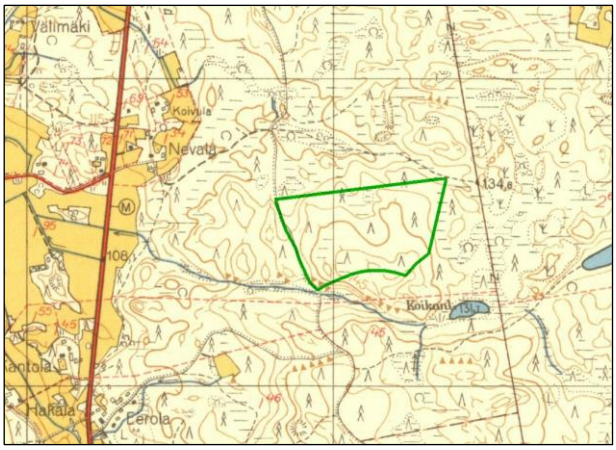

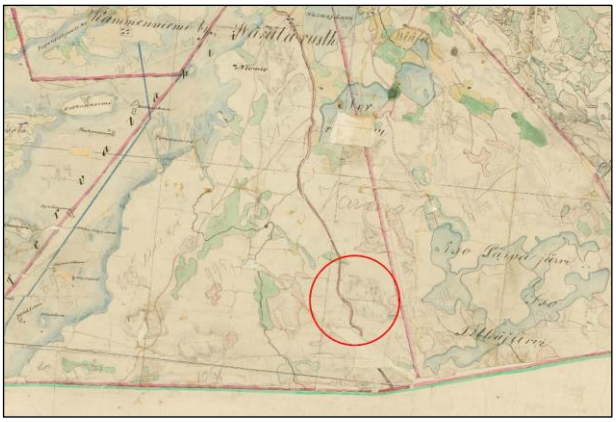
Kartta 1. Korppikallion tutkimusalue rajattu vihreällä.

Kartta 2. Rinnevarjostepistepilvi, tutkimusalue rajattu vihreällä, tunnettu muinaisjäännös rajattu punaisella.

Kartta 3. Vuoden 1955 peruskartta, Korppikallion tutkimusalue rajattu vihreällä.

Kartta 4. Vuoden 1850 Pitäjänkartta, tutkimusalue punaisen ympyrän sisällä.

Kartta 5. Vuoden 1776 Kuninkaankartta, lehti 276.
Tutkimusalue punaisen ympyrän sisällä.

Yleiskuvia

Kuva 1. Alueen itäreunalla oleva kosteikko taustalla kumpareen takana, kuvattu itään.

Kuva 2. Alueen koilliskulmassa sijaitseva louhos, kuvattu pohjoiseen.

Kuva 3. Korppikalliota kuvattuna vanhalta tielinjalta.

Kuva 4. Vanha tielinja, oikealla Kaitavedentie, kuvattu etelään.